

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 19.01.2016
Sayı : 2016/773

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

KOP Bölgesinde altyapı çalışmaları tamamlanmadan kuyulara sayaç takılmaması ve çiftçinin ihtiyacı olan su miktarında kısıtlamaya gidilmemesi amacıyla hazırlanan “Yeraltı Suları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygıyla arz ederim. 18 Ocak 2016

F. Akın
Erhan Akın
Muhsin Akın

(1) Mustafa KALAYCI
Konya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Tarım, Orman ve Köy İşleri			
Tarih:	10 Şubat 2016		E.No: 2/701	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
<i>Emel</i>	<i>K.</i>	<i>K.T.</i>	<i>M.</i>	<i>M.</i>
TBMM BAŞKANI	<i>M.</i>			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
19 Ocak 2016
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
19 Ocak 2016
No: 20694

GENEL GEREKÇE

Yeraltısuları Hakkında Kanunun 2013 yılında değiştirilen Geçici 3 üncü maddesinde, zirai, içme ve kullanma suyu amaçlı açılan kuyu, galeri, tünel ve benzerlerine, belge sahibince 1 Mart 2014 tarihine kadar ölçüm sistemi kurulması, ölçüm sistemini kuramayanların aynı tarihe kadar talep etmeleri halinde bedeli %10 fazlası ile ilgililerden tahsil edilmek üzere, 1 Mart 2016 tarihine kadar DSİ Genel Müdürlüğünce kurulması veya kurdurulması, bu şartlara uymayanların da, belgelerinin iptal edilerek kuyularının kapatılması ve kapatma masraflarının sahibinden alınması öngörülmüştür.

DSİ'nin, Yer altı suyu (YAS) Eylem Planına göre; KOP bölgesinde yaklaşık 100 bin kuyudan, ruhsatlı kuyularda masrafları kullanıcılar tarafından karşılanmak üzere ruhsatlarının iptali ve yeniden kullanma belgesi verilmesini, ruhsatsız kuyulara ise izinsiz olmasından dolayı para cezası uygulanması ve kullanma belgesi verilmesini, yeni açılacak kuyulara ruhsat verilmesini içermektedir. Elektrik kullanma imkânına sahip yeraltı suyu kuyularında otomatik sayaç okuma sistemi, elektrik hattı olmayan alanlardaki yeraltı suyu kuyu pompalarına ön yüklemeli su sayacı takılması ve sonrasında şahıs kuyularında 2.000 m³/ha/yıl ve YAS kooperatif sahalarında ise 3.500 m³/ha/yıl su tahsisinin yapılması planlanmıştır.

Buna göre; dekar başına şahıs kuyuları için 200 ton, kooperatif kuyuları için 350 ton civarında su kullanılması düşünülmektedir. Bu uygulama ile buğday eken bir çiftçi ektiği alanın ancak % 40'ını, ayçiçeği ve fasulye için % 35'ini, şekerpancarı ve mısır için % 30'unu, yonca için de ancak %20'sini ekebilecektir.

Tarım arazileri çok sayıda parselden oluşmakta olup, bir kuyu birden fazla komşu parseller tarafından ortaklaşa kullanıldığından uygulamada ciddi sorunlarla karşılaşılacaktır.

Yeraltısularını korumayı amaçlayan tedbirler, altyapısı oluşturulmadan uygulamaya konulduğu takdirde üreticimiz zor durumda kalacak, bölge tarımına ve ülke ekonomisine telafisi mümkün olmayan büyük yaralar açılacaktır. Zor şartlar altında tarımsal üretimde sürdürülebilirliği sağlayan üreticilere, ölçüm sistemi de ek bir yük getirecektir.

Zaten, bugüne kadar kuyuların büyük bir kısmına ölçüm sistemi kurulmamıştır.

Yeraltısuyu kullanımının kontrol altına alınması ülkemizin geleceği açısından mutlaka önemlidir. Sınırlı miktardaki ve stratejik bir meta haline gelen su potansiyelinden, daha uzun yıllar faydalanabilmek için tedbirler alınması doğrudur. Fakat alınan tedbirler üreticileri zor duruma düşürmemeli ve yapılacak işlemler akılcı ve uygulanabilir olmalıdır.

Bu nedenle ve öncelikle;

- Sulama şebekelerinin bir an önce kapalı sisteme dönüştürülmesi,
- Basınçlı sulama sistemlerine geçilmesine dair tedbirlerin artırılması,
- Arazi toplulaştırması çalışmalarına hız kazandırılması,
- Dış havzalardan su getirmeye yönelik projelerin hayata geçirilmesi,
- Yöreye uygun, kuraklığa dayanıklı kültür bitkilerine verilen desteklerin artırılması,
- Su ihtiyacı az kültür bitkilerinin ve meyve ağaçlarının teşvik edilmesi gerekmektedir.

Halihazırda, bu konularda yürütülen çalışmalar ve uygulamalar bulunmaktadır. Önemli ve öncelikli olan su israfını önleyecek ve su imkanlarını artıracak bu konularda yapılan çalışmalara hız kazandırılması ve sonuçlandırılmasıdır.

Bu itibarla, yeraltı sularını korumayı amaçlayan tedbirler, mutlaka çiftçiye zor durumda bırakmayacak ve tarımsal üretimi azaltmayacak şekilde planlanmalı ve alt yapısı hazırlanarak uygulamaya konulmalıdır.

Bu Kanun Teklifi ile öncelikle arazi toplulaştırmasının tamamlanması, sulama şebekelerinin kapalı sisteme dönüşmesi ve tümüyle basınçlı sulama sistemlerine geçilmesi kaydıyla, ölçüm sisteminin kuyulara DSİ Genel Müdürlüğü tarafından kurulması veya kurdurulması, ayrıca ölçüm sistemi ile suya kota uygulamasının hiçbir şekilde tarımsal üretimin azalmasına meydan vermemesi öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Yer altı kuyularına ölçüm sistemleri kurulması için öncelikle sulama şebekelerinin kapalı sisteme dönüşmesi, tümüyle basınçlı sulama sistemlerine geçilmesi ve arazi toplulaştırması yapılmış olmasının dikkate alınması, ölçüm sisteminin de Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kurulması veya kurdurulması, ayrıca ölçüm sistemi uygulamasında tarımsal üretimin azalmasına meydan verilmemesi öngörülmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

YERALTISULARI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 16/12/1960 tarihli ve 167 sayılı Yeraltısuları Hakkında Kanununun Geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Zirai, içme ve kullanma suyu amaçlı açılan ve ölçüm sistemi kurma zorunluluğu dâhilinde bulunan kuyu, galeri, tünel ve benzerlerinin bulunduğu havzalarda; sulama şebekelerinin kapalı sisteme dönüşmesi, basınçlı sulama sistemlerine tümüyle geçilmesi ve arazi toplulaştırması yapılmış olması dikkate alınmak kaydıyla, ölçüm sistemi Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kurulur veya kurdurulur. Ölçüm sistemi ile tarımsal üretimin azalmasına meydan verecek şekilde kota uygulanamaz, çiftçinin ihtiyacı olan su miktarında hiçbir surette kısıtlamaya gidilemez.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.